

UCHWAŁA Nr XIX/116/08
RADY MIEJSKIEJ W SZCZYTNEJ

z dnia 29 maja 2008r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości NIWA.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 2 pkt 2b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008r. (Dz.U.Nr 38, poz. 220) Rada Miejska w Szczytniej uchwala co następuje:

§ 1

Zatwierdza się **Plan Odnowy Miejscowości NIWA** w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szczytniej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ
[Podpis]
Renata Idzik

Załącznik do uchwały
Nr XIX/116/08
Rady Miejskiej
w Szczytnej z dnia
29 maja 2008r

Plan Odnowy Miejscowości

NIWA

gmina Szczytna

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
2. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa.....	4
3. Analiza zasobów sołectwa.....	5
A. Środowisko przyrodnicze	
B. Środowisko kulturowe	
C. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.	
4. Analiza SWOT.....	7
5. Wizja rozwoju sołectwa.....	8
6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych inwestycyjnych przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.....	9

1. Wstęp.

Niniejsze opracowanie jest wynikiem cyklu spotkań warsztatowych z przedstawicielami sołectwa. Czynny udział w jego tworzeniu brali: Rada Sołecka wsi Niwa, członkinie Koła Gospodyń Wiejskich, właściciele gospodarstw agroturystycznych i prywatni przedsiębiorcy działający na terenie sołectwa.

Celem spotkań grupy warsztatowej była diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej wsi. Analiza zasobów wsi oraz przegląd mocnych i słabych stron terenu. Również próba spojrzenia w przyszłość i stworzenie wizji rozwoju wsi pozostawała w centrum zainteresowania grupy warsztatowej.

Ostatnim z elementów pracy warsztatowej było rozpoznanie problemów dotyczących wsi i jej mieszkańców. Wyznaczenie celów do realizacji, oraz sprecyzowanie pomysłów zmierzających do osiągnięcia owych celów było naczelnym zadaniem pracujących zespołów.

W ten sposób został opracowany materiał wstępny do kolejnych etapów, czyli przygotowania projektów, ich akceptacji i wdrażania w życie. Osobami prowadzącymi warsztaty byli **Elżbieta Sobótko i Jerzy Król**

2. Diagnoza aktualnej sytuacji naszego sołectwa.

Co je wyróżnia ?

- rolnictwo
- walory rekreacyjno-wypoczynkowe
- gospodarstwa agroturystyczne
- krajobraz

Jakie pełni funkcje ?

- mieszkalne
- turystyczne
- rolnicze

Kim są mieszkańcy ?

- rolnicy
- ludzie prowadzący własną działalność gospodarczą
- ludzie zatrudnieni w miastach

Co daje utrzymanie ?

- gospodarstwa, w tym agroturystyczne
- zatrudnienie w miastach
- renty, emerytury
- własna działalność gospodarcza (małe firmy usługowe, rzemieślnicze i produkcyjne).

Jak zorganizowani są mieszkańcy?

- prężnie działająca Rada Sołecka
- Koło Gospodyń Wiejskich
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Wiejski Klub Sportowy „Zrzeszeni N-W-CH”

W jaki sposób rozwiązują problemy ?

- nie zawsze polubownie

Jaki wygląd ma nasza wieś ?

- większość budynków mieszkalnych i gospodarczych wymaga remontu
- powstają nowe budynki na zakupionych działkach
- jeszcze nie wszyscy mieszkańcy dbają o porządek wokół własnych zabudowań

Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?

- Dożynki
- Spotkania wigilijne
- Spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka
- Zabawy karnawałowe i taneczne w trakcie roku
- Pokazy tradycji wielkanocnych
- Doroczne festyny rodzinne
- Zawody sportowe

Jak wyglądają obejścia ?

- Większość w stopniu zadowalającym

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?

- Zadowolający, jednak mamy spore problemy z zaopatrzeniem w wodę, odprowadzeniem ścieków i oświetleniem

Jakie jest rolnictwo ?

- Tradycyjne, objęte dopłatami ONW, grunty rolne klasy III i IV

Jakie są powiązania komunikacyjne ?

- Komunikacja publiczna
- Dojazdy we własnym zakresie

Co proponujemy dzieciom i młodzieży ?

- Świetlica wiejska
- Niewielki plac zabaw przy świetlicy

3. Analiza zasobów sołectwa.

A. Środowisko przyrodnicze

Walory krajobrazowe i przyrodnicze

Niwa – to malownicza wieś leżąca w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim, w gminie Szczytna, u północno-wschodniego podnóża Gór Stołowych częściowo na Wysoczyźnie Chocieszowa o typowej zabudowie łańcuchowej położona wzdłuż głównej drogi przebiegającej przez jej teren oraz przy drodze prowadzącej z Polanicy Zdroju do Wambierzyc. Przez Wieś płynie rzeczka Cicha. Otoczenie wsi stanowią rozległe łąki i pastwiska, natomiast na wzniesieniach rosną niewielkie lasy i zagajniki. Administracyjnie należy do gminy Szczytna. Wieś Niwa zajmuje powierzchnię 565 ha. Obecnie w Niwie mieszka 356 osób. Walory położenia wsi nie są zupełnie wykorzystane. Okolice Niwy znane są z pięknych widoków na Kotlinę Kłodzką, Góry Sowie i Wzgórza Ścinawskie. Tereny na granicy Niwy i Kamieńca są uważane przez znawców jako bogate w kamienie ozdobne i szlachetne. Można tam znaleźć agaty, chalcedony, kryształy górskie, ametysty, kryształy górskie z rutyłem i kwarcem dymne.

B. Środowisko kulturowe

Walory architektury wiejskiej, zabytki i osobliwości kulturowe

Niwa ma do dziś układ przestrzenny wsi łańcuchowej, ale ze znacznie przerzedzoną zabudową, której większe skupisko znajduje się w okolicach kościoła. Jest jedną z najstarszych wsi Kotliny Kłodzkiej. We wsi znajduje się kilka wartościowych obiektów zabytkowych:

1. W centrum stoi kościół pw. Świętego Wita z 1623r.
2. Przy kościele stoją kamienne figury: Matki Boskiej z XIX w. oraz pozostałości pomnika poległych żołnierzy z I Wojny Światowej.
3. Dalej przy drodze znajduje się kamienny słup z figurą Św. Jana Nepomucena i kamienne krzyże z XIX w.
4. Godne uwagi SA budynki Nr: 11, 15, 22, 24, 35, 38, 40, 45, 48, 51.

Przygotowana została dokumentacja opisowa zabytków Niwy i Wolan celem utworzenia „EKOMUZEUM” na terenie tych wsi.

Dziedzictwo religijne i historyczne

Przed wojną Niwę zamieszkiwali wyznawcy protestantyzmu i katolicy narodowości niemieckiej. Po wojnie tereny zamieszkali przesiedleńcy z różnych stron Polski i kresów wschodnich. W Centrum wsi znajduje się kościół parafialny pw Świętego Wita, który służy mieszkańcom Niwy i pobliskiej wsi Chocieszów. Obecnie społeczność wiejska organizuje dożynki sołeckie i gminne, festyny wspierające działalność Szkoły Podstawowej w Chocieszowie i Koła Gospodyń Wiejskich, bierze udział w prezentacjach tradycji wielkanocnych, spotkaniach wigilijnych i jasełkowych organizowanych od wielu lat przez uczniów i nauczycieli SP, oraz w spotkaniach z okazji Dnia Babci i Dziadka.

Legends, podania i faktyczne historie

Niwa jest jedną ze starszych wsi Kotliny Kłodzkiej. Powstała jeszcze w okresie przedlokacyjnym w pierwszej połowie XIII w. Na początku XIV w. istniały dwa dwory. Pierwszy kościół powstał w drugiej połowie XIV w. Wtedy Niwę zamieszkiwała ludność słowiańska. Wsią władali w kolejności: von Pannwitzowie (Panwycz), zakon Augustianów, ród Haugwitzów, Jezuiti z Kłodzka, Baron Ernest von Münchhausen, Ernest Hynerasky. W XIX wieku w Niwie było 18 warsztatów bawełnianych i lnianych oraz 18 innych rzemieślników. Przez wiele lat po II Wojnie Światowej działało schronisko młodzieżowe. Wieś odwiedzało wtedy dużo wycieczek i obozów wędrownych.

Legenda o rzece Cicha

Pewnego razu król gór Liczyrzepa wybrał się w pobliskie lasy. Szedł długo i podziwiał piękne skały i wysokie drzewa. Przyglądał się też ludziom tam mieszkającym. Byli to biedni wieśniacy, którzy ciężko pracowali w polu. Hodowali bydło i bardzo o nie dbali. Mimo, że nie posiadali wielkiego majątku zawsze byli życzliwi i uśmiechnięci.

Jednak tego roku żyło im się wyjątkowo trudno. Od wielu miesięcy nie spadła ani jedna kropla deszczu. Przydomowe studnie już prawie wyschły, a w pobliżu nie płynęła żadna, nawet najmniejsza rzeczka. Rośliny w polu zaczęły żółknąć, brakowało też wody dla zwierząt.

Liczyrzepa postanowił im pomóc. Siedział na skale i myślał, w jaki sposób to uczynić. Nagle poczuł się bardzo zmęczony przebytą drogą. Usta zaschły mu z pragnienia. Takiego umęczonego zobaczyli wieśniacy. Nie rozpoznali w nim króla gór. Myśleli, że to zwykły włóczęga. Mimo to zaopiekowali się nim. Dali mu jeść i podzielili się resztką wody. Pokrzepiony Liczyrzepa mógł ruszyć w dalszą drogę. Odchodząc stuknął mocno w skałę i wtedy spod niej wypłynęło źródło, które zmieniło się w niewielką rzeczkę.

Wśród wieśniaków zapanowała ogromna radość. Cieszyli się, że mogą już napić swoje bydło i sami już nie będą odczuwać pragnienia. Wszyscy radowali się, polewali wodą. Wdzięczni za okazaną pomoc chcieli podziękować swemu dobroczyńcy. Zaczęli się rozglądać, ale jego nigdzie nie było. Odszedł tak cicho, jak cicho płynął strumyk pozostawiony przez niego. Wśród skał, drzew i paproci cichutko płynie w dół do ludzi, do wsi. Płynie i do dziś obdarza ludzi wodą potrzebną do życia. Wieśniacy na zawsze zapamiętali ile zawdzięczają Liczyrzepie. Nadal ciężko pracują w polu i umieją szanować przyrodę. Z rozmarzeniem patrzą na niewielki potoczek sączący się między kamieniami. Nie jest to wielka rzeka z rwącym nurtem. Ich rzeczka jest mała, spokojna i może właśnie dlatego nazwano ją Cichą.

(autor: Monika Kopacz)

C. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

Obiekty i tereny oraz infrastruktura społeczna.

W „centrum” wsi, naprzeciwko kościoła pw. znajduje się budynek, którego część zajmuje świetlica wiejska, (zaplecze kuchenne, scena), a piętro i druga połowa parteru to odpowiednio mieszkania i bar-sklep. Przy świetlicy znajduje się ogrodzony teren, na który została opracowana koncepcja budowy placu rekreacyjnego. Po drugiej stronie rzeczki Cicha znajduje się teren, który można wykorzystać pod budowę trawiastego boiska piłkarskiego.

Infrastruktura techniczna.

W Niwie wszystkie zabudowania zaopatrywane są w wodę z własnych lub wspólnych dla kilku budynków studni. Od wielu lat zauważa się sukcesywne zmniejszanie się ilości wody w studniach (konieczność dowozu wody). Nie istnieje sieć kanalizacyjna. Ścieki z budynków odprowadzane są do szamb, które są w większości stare, nie spełniające norm ochrony środowiska. Tylko w nowobudowanych obiektach instalowane są ekologiczne oczyszczalnie przydomowe. Nie istnieje sieć gazu ziemnego. Mieszkańcy korzystają z butli gazowych.

Kilka nowopowstałych domów ogrzewane są olejem opałowym, pozostałe budynki mają ogrzewanie tradycyjne – piecowe, w którym spala się najczęściej wszystko (łącznie z plastikami, starymi oponami, szmatami).

4. Analiza SWOT

Mocne strony 1. walory krajobrazowo-turystyczne 2. miejscowość na trasie ważnych szlaków turystycznych (sąsiedztwo takich miejscowości jak Polanica zdroj, Wambierzyce) 3. baza lokalowa- świetlica wiejska 4. dobre miejsce do osiedlania się 5. tereny gminne do zabudowy 6. duże zaangażowanie społeczności lokalnej 7. dobrej jakości ziemie	Słabe strony 1. zły stan bazy lokalowej 2. zły stan drogi wojewódzkiej nr 388 3. brak kanalizacji, wodociągu, sieci gazowej 4. niezadowalający stan oświetlenia 5. mentalność ludzi (postawa roszczeniowa) 6. brak skutecznego kanału komunikacji między mieszkańcami 7. słaba promocja istniejących firm 8. świetlica w budynku z mieszkańcami
Szanse/okazje 1. rozwój bazy turystycznej 2. osiedlanie się nowych mieszkańców 3. tworzenie nowych i rozwój istniejących małych firm 4. środki Unijne na rozwój terenów wiejskich 5. środki Unijne na rozwój Kapitału Ludzkiego 6. rozwój gospodarstw ekologicznych	Zagrożenia 1. brak funduszy – mniej pieniędzy w gminie na wszelkie inwestycje 2. rozdrobnienie działań poszczególnych producentów rolnych 3. brak konsolidacji przedsiębiorców działających na terenie wsi 4. odpływ młodych ludzi do miasta i za granicę

Analiza SWOT wykazała, że szansą rozwoju wsi Niwa jest mocne zaangażowanie społeczności lokalnej, rozwój turystyki i działalności okołoturystycznej. Zagrożeniem w rozwoju wsi jest brak podstawowej infrastruktury technicznej – wodociągu, kanalizacji, dobrych, oświetlonych dróg.

5. Wizja rozwoju sołectwa

Wizja rozwoju:

Wykorzystanie walorów krajobrazu i położenia dla lepszego i dostatniego życia mieszkańców Niwy.

Jaka ma być nasza wieś za kilka lat ?

Co ma ją wyróżniać ?

Bogata oferta turystyczna, schludność, ekologia, wysoki standard usług turystycznych.

Jakie ma pełnić funkcje ?

Rolnicze, turystyczne, mieszkaniowe.

Kim mają być mieszkańcy ?

- ludzie prowadzący własną działalność gospodarczą
- rolnicy
- emeryci i renciści
- ludzie zatrudnieni w miastach

Co ma dać utrzymanie ?

- Turystyka
- Rolnictwo ekologiczne
- małe firmy rodzinne prowadzące różnorodną działalność gospodarczą

W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i jej mieszkańcy ?

W różnych organizacjach i stowarzyszeniach współpracujących ze sobą dla dobra całej społeczności

W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy ?

Ugodowo

Jak ma wyglądać nasza wieś ?

W całości odnowione domy z zachowaniem zabytkowego charakteru, ukwiecone posesje, czyste i zadbane otoczenie,

Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane ?

- Dożynki
- Spotkania wigilijne
- Spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka
- Zabawy karnawałowe
- Pokazy tradycji wielkanocnych
- Doroczne festyny rodzinne
- Zawody sportowe integrujące mieszkańców
- Lokalne tradycje kulturowe, kulinarne, obyczajowe

Jak mają wyglądać obejścia ?

Powinny zachować wiejski i zabytkowy charakter jednocześnie będąc nowoczesnymi

Jaki ma być stan otoczenia i środowiska ?

Kompleksowe ujęcie ścieków, selektywna segregacja odpadów

Jakie ma być rolnictwo ?

Ekologiczne, niszowe, służące obsłudze ruchu turystycznego

Jakie mają być powiązania komunikacyjne ?

transport komunalny, rowery, zaprzęgi konne

Co proponujemy dzieciom i młodzieży ?

Po zdobyciu wykształcenia powrót na wieś oraz wizję i możliwość własnego rozwoju i godnego życia.

**6. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć
 aktywizujących społeczność lokalną w latach 2008 - 2013.**

Lp	Nazwa zadania	Cel zadania	Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i źródła pozyskania
1.	Budowa placu rekreacyjnego	Stworzenie miejsca wypoczynku i zabawy dla dzieci, młodzieży i dorosłych	do końca 2008r. – budowa placu zabaw, 2009r. – budowa pozostałych elementów (miejsce do grillowania, podest, ławki, boisko do siatkówki)	elementy placu zabaw – 28.000,00 (UMWD+budżet gminy Szczytna) pozostałe elementy – 50.000,00 Program LEADER+ III Etap
2.	Budowa boiska sportowego wraz z oświetleniem	Utworzenie miejsca do organizacji imprez sportowych, i okolicznościowych	2009-2011	60.000,00 zł Budżet gminy Szczytna, Dolnośląski Związek Piłkarski, LEADER+ III
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego 30 nowych punktów	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i turystów	2009-2011	150.000,00 zł Budżet gminy Szczytna
3.	Remont świetlicy wiejskiej – elewacja zewnętrzna, wymiana okien, wymiana tynków wewnętrznych, sufit	dostosowanie świetlicy do współczesnych standardów,	przygotowanie kosztorysu - I-III 2009 Remont 2009/2010	Program „Odnowa i rozwój wsi” LEADER+ III etap Budżet gminy Szczytna

4.	Remont i bieżące utrzymanie dróg gminnych oraz dróg dojazdowych do gruntów rolnych	Naprawa dróg gminnych oraz czyszczenie rowów i wymiana niedrożnych przepustów	praca ciągła 2009 - 2013	Budżet gminy Szczytna Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
5.	Wprowadzenie selektywnego odbioru odpadów komunalnych	Wdrożenie mieszkańców w problemy ochrony środowiska – zakup pojemników do segregacji odpadów	2009-2011	Szacunkowy koszt w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy 42.000,00 środki Unijne lub prywatny inwestor
6.	Oznakowanie wsi	Ustawienie znaków informacyjnych (szkoła, kościół, noclegi, itp.)	2009	5.000 00 Budżet gminy Szczytna
7.	EKOMUZEUM wsi Niwa i Wolany	Dodatkowa oferta turystyczna promująca sołectwo	2009 – wykonanie i postawienie tablic informacyjnych przed zabytkami, wydanie broszury informacyjnej	7.000,00 zł LEADER+ III etap
8.	Wodociągowanie i kanalizacja wsi	Zaopatrzenie mieszkańców w wodę, ochrona środowiska naturalnego	2009-2013	10.500.000,00 zł Fundusz Wspomagania Wsi Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, RPO, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska

Ponadto należy wnioskować do innych instytucji o:

1. Remont drogi wojewódzkiej Nr 388 – Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich
2. Gazyfikację wsi Niwa – Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.
3. Remont drogi powiatowej przebiegającej przez wieś – Zarząd Dróg Powiatowych w Kłodzku